

ВИСНОВОК ПРО НАУКОВУ НОВИЗНУ, ТЕОРЕТИЧНЕ ТА ПРАКТИЧНЕ ЗНАЧЕННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ ДИСЕРТАЦІЇ

Ткачук Тетяни Миколаївни

на тему: «Формування стратегії інноваційного розвитку промислового підприємства»

на здобуття ступеня доктора філософії
за спеціальністю 051 – Економіка
галузь знань 05 – Соціальні та поведінкові науки

(протокол засідання кафедри економіки №11 від 16.04.2026)

1. Актуальність теми дисертаційної роботи

Актуальність теми обумовлена тим, що інноваційний розвиток є визначальним чинником забезпечення ефективного функціонування та довгострокового розвитку промислових підприємств. Динамічні зміни технологій та зростання вимог до результативності діяльності актуалізують необхідність формування стратегічних підходів до управління інноваційними процесами. Це зумовлює потребу в розробленні науково обґрунтованих засад формування стратегії інноваційного розвитку, здатної забезпечити підвищення конкурентоспроможності та стійкості промислових підприємств. Особливої важливості набуває пошук ефективних механізмів інтеграції інновацій у систему стратегічного управління підприємством, що дозволить своєчасно реагувати на зміни зовнішнього середовища та створювати передумови для сталого економічного зростання.

2. Мета та завдання дисертаційного дослідження

Метою дисертаційної роботи є розробка теоретико-методичних положень і практичних рекомендацій щодо формування стратегії інноваційного розвитку промислового підприємства.

Для її досягнення в дисертаційній роботі було поставлено та розв'язано такі завдання:

– дослідити еволюцію наукових підходів до визначення сутності інноваційного розвитку, узагальнити його зміст у контексті функціонування промислових підприємств, систематизувати підходи до класифікації стратегій інноваційного розвитку та обґрунтувати їх трансформацію;

– систематизувати існуючі методичні підходи та інструментарій формування стратегії інноваційного розвитку підприємства, надати їх характеристику в контексті стратегічної екосистеми інноваційного розвитку підприємства;

– здійснити комплексний аналіз інноваційної активності промислових підприємств України, провести діагностику факторів зовнішнього і внутрішнього середовища, що впливають на інноваційний розвиток, виявити проблеми та бар'єри у процесі формування і реалізації стратегії інноваційного розвитку промислового підприємства;

– обґрунтувати концептуальні засади розробки стратегії інноваційного

розвитку промислового підприємства на основі стратегічної екосистеми інноваційного розвитку підприємства;

– розробити науково-методичний підхід до формування та вибору стратегії інноваційного розвитку промислового підприємства;

– удосконалити інструментарій та механізм реалізації стратегії інноваційного розвитку промислового підприємства на основі складових стратегічної екосистеми інноваційного розвитку підприємства.

Об'єктом досліджень є процес формування стратегії інноваційного розвитку промислового підприємства.

Предметом досліджень є теоретико-методичні та прикладні аспекти формування стратегії інноваційного розвитку підприємства.

Мета та завдання, визначені у дисертаційній роботі, відповідають обраному напрямку дослідження.

3. Зв'язок дисертаційної роботи з науковими програмами, науковими напрямами університету та кафедри

Дисертаційна робота виконана згідно тематичних планів науково-дослідних робіт Національного університету «Одеська політехніка» за період 2019-2025 рр., а саме таких: №176-69 «Забезпечення ефективного функціонування та розвитку підприємств: теоретико-методологічні та практичні аспекти» (номер державної реєстрації 0119U000743, 2019-2023 рр.), де автором визначено концептуальні засади та принципи розробки інноваційної стратегії підприємства, систематизовано чинники та умови її формування, а також запропоновано концептуальну модель стратегічного забезпечення інноваційного розвитку підприємств; №1854-69 «Розробка методичних рекомендацій щодо формування виробничого потенціалу підприємства на інноваційній основі» (Виробничо-комерційна фірма ТОВ «ЗОВНІШТОРГ-МІКРОН», 08.12.2021-30.06.2022 рр.), де автором визначено інструментарій та механізми реалізації інноваційної стратегії підприємства, що передбачають узгодження стратегічних цілей із ресурсним потенціалом та умовами зовнішнього середовища; №248-69 «Новітні теорії економіки та їх інструментарій в умовах актуальних викликів і загроз розвитку» (номер державної реєстрації 0124U003549, 2024-2028 рр.), де автором розроблено методичні підходи до оцінки ефективності реалізації стратегії інноваційного розвитку підприємства, виявлено ключові фактори впливу та запропоновано напрями її удосконалення.

Дисертантка приймала участь в НДР як співвиконавиця (довідка №1768/67-07 від 29.10.2025).

4. Особистий внесок здобувача в отриманні наукових результатів

Дисертаційне дослідження є самостійно виконаною науковою працею, у якій викладено авторський підхід до формування стратегії інноваційного розвитку промислового підприємства. Усі наукові результати, представлені в дисертації, одержані автором особисто. Із наукових праць, опублікованих у

співавторстві, у роботі використано лише ті положення, що становлять її особистий внесок, який відображено у переліку публікацій за темою дисертації.

5. Достовірність та обґрунтованість отриманих результатів та запропонованих автором рішень, висновків, рекомендацій

Достовірність та обґрунтованість наукових результатів дисертаційного дослідження забезпечено послідовним використанням комплексу загальнонаукових і спеціальних методів, а саме таких: теоретичного узагальнення, систематизації та порівняння, класифікації та групування, аналізу і синтезу, статистичних методів та методів факторного аналізу, анкетування, інтегральної оцінки у поєднанні з методом аналізу ієрархій, економіко-математичного моделювання, візуалізації даних (heat map), системного підходу та методів стратегічного аналізу. Це забезпечило всебічне розв'язання поставлених завдань – від дослідження еволюції наукових підходів та визначення сутності ключових понять до обґрунтування концептуальних засад і розроблення інструментарію та механізму реалізації стратегії інноваційного розвитку промислового підприємства.

Обґрунтованість висновків та рекомендацій забезпечена відповідною інформаційною базою, яка сформована на основі наукових праць вітчизняних і зарубіжних вчених, матеріалів фахівців-практиків у сфері інноваційного розвитку підприємств, стратегічного управління та організаційного забезпечення їх діяльності, а також статистичних даних Державної служби статистики України, звітів та аналітичних матеріалів міжнародних організацій, фінансової та управлінської звітності промислових підприємств Одеської області.

6. Ступінь новизни основних результатів дисертаційної роботи порівняно з відомими дослідженнями аналогічного характеру

Наукова новизна одержаних результатів полягає у розробленні та обґрунтуванні науково-методичних положень, підходів і рекомендацій щодо формування стратегії інноваційного розвитку промислового підприємства на основі стратегічної екосистеми інноваційного розвитку підприємства.

До найбільш вагомих наукових результатів варто віднести такі:

удосконалено:

– *концептуальні підходи до формування стратегії інноваційного розвитку промислових підприємств*, які, на відміну від існуючих, базуються на впровадженні стратегічної екосистеми інноваційного розвитку підприємства задля формування та реалізації стратегії; розроблена концептуальна модель її формування представляє собою взаємозв'язок ключових елементів стратегічного управління та забезпечує адаптацію стратегічних рішень до умов економічних трансформацій;

– *науково-методичний підхід до формування та вибору стратегії інноваційного розвитку підприємства*, який, на противагу наявним підходам, базується на: а) розрахунку інтегрального показника внутрішньої інноваційної

спроможності підприємства шляхом доповнення системи показників оцінювання складових рівня технічного оснащення та організаційної готовності до інновацій та ідентифікації її типу; б) визначенні інтегральної оцінки рівня розвитку стратегічної екосистеми інноваційного розвитку підприємства; в) побудові матриці вибору стратегії інноваційного розвитку, яка визначає дев'ять стратегічних комбінацій і відповідні типи стратегій;

– *методичні підходи до формування стратегії інноваційного розвитку підприємства*, які відрізняються використанням стратегічної екосистеми інноваційного розвитку підприємства та базуються на інтеграції цифрово-технологічної, організаційно-управлінської та складової сталого розвитку відповідно до механізму формування стратегії, що сприяє узгодженню стратегічних цілей, ресурсних можливостей і результатів інноваційної діяльності;

– *інструментарій реалізації стратегії інноваційного розвитку підприємства*, який на відміну від існуючих, містить розроблену дорожню карту за трьома стратегічними векторами (цифрово-технологічний, організаційно-управлінський та сталого розвитку) та інтеграцію сформованої системи ключових показників ефективності (КПІ) з інтегральним показником розвитку стратегічної екосистеми інноваційного розвитку, та реалізується через багаторівневий механізм стратегічного моніторингу та коригування в залежності від рівня відхилення;

дістало подальшого розвитку:

– *визначення сутності інноваційного розвитку підприємства та класифікаційний базис стратегій інноваційного розвитку*, який відрізняється від наявних тим, що: а) при описі змісту інноваційного розвитку враховує вплив цифровізації, ролі людського капіталу та складової сталого розвитку; б) виокремлює типи стратегій за рівнем цифрової зрілості, за участю людського капіталу та орієнтацією на сталий розвиток;

– *ідентифікація та змістовна характеристика бар'єрів реалізації стратегій інноваційного розвитку промислових підприємств*, які, на відміну від існуючих, обґрунтовують їх залежність від ресурсних та управлінських обмежень і визначають системні складові бар'єрів, а саме економіко-ресурсні, організаційно-управлінські та цифрово-технологічні, у взаємозв'язку з підсистемами стратегічної екосистеми інноваційного розвитку підприємства.

7. Наукове та практичне значення результатів дисертаційного дослідження

Дисертацію присвячено вирішенню *важливого та актуального наукового завдання* щодо удосконалення теоретико-методичних засад та розроблення практичних рекомендацій з формування стратегії інноваційного розвитку промислового підприємства шляхом запровадження стратегічної екосистеми інноваційного розвитку підприємства. *Наукове значення роботи* доводить те, що дисертацію Ткачук Тетяни Миколаївни виконано відповідно до планів науково-дослідних робіт Національного університету «Одеська політехніка» за 2021-

2024 рр., а наукові результати її дисертаційної роботи використані при виконанні наукових тем як співвиконавиці (акт впровадження №1768/67-07 від 29.10.2025).

Практичне значення отриманих результатів полягає в розробленні науково-обґрунтованих і методично завершених рекомендацій щодо формування та реалізації стратегії інноваційного розвитку промислового підприємства на основі стратегічної екосистеми інноваційного розвитку підприємства. Розроблені рекомендації та підходи до оцінювання ефективності їх реалізації апробовані та прийняті до впровадження у практичній діяльності підприємств, зокрема такі: впроваджено дорожню карту реалізації стратегії інноваційного розвитку підприємства ТОВ «VTM Group» (довідка №01/1702-У від 17.02.2026); запроваджено методику оцінювання інноваційного розвитку підприємства ТОВ «Ірригатор Україна» за трьома ключовими показниками (довідка №03/01-з від 15.01.2026 р.); рекомендації щодо проведення комплексної діагностики та формування цілей інноваційного розвитку підприємства використано в практичній діяльності ПАТ «Одескабель» (довідка №03в-02 від 03.02.2026 р.).

Результати дисертаційного дослідження використані при реалізації освітнього процесу Національного університету «Одеська політехніка» МОН України та використано при розробці програм навчальних дисциплін та навчально-методичних матеріалів з дисциплін «Управління розвитком підприємства», «Стратегія підприємства», «Економіка та організація інноваційної діяльності підприємства» (довідка №1769/67-07 від 29.10.2025 р.).

8. Повнота опублікування результатів дисертаційного дослідження та особистий внесок здобувача до всіх наукових публікацій, опублікованих у співавторстві та зарахованих за темою дисертації, результати їх експертизи.

8.1 Публікації здобувача та його особистий внесок. За результатами дисертаційного дослідження Ткачук Т. М. опубліковано 16 наукових праць: 3 розділи у колективних монографіях (у співавторстві), 2 статті у періодичних наукових виданнях, проіндексованих у базі даних Scopus; 5 статей у фахових виданнях України, що включені в міжнародні наукометричні бази; 6 – тез доповідей на наукових конференціях:

Монографії, розділи у колективних монографіях

1. Lukianchuk O., Tkachuk T. Innovative development of enterprise: essence, factors, element of economic security. Organizational-economic mechanism of management innovative development of economic entities : collective monograph / Higher School of Social and Economic. Przeworsk : WSSG, 2019. Vol. 3. P. 31–39. ISBN 978-83-937354-6-4 (0,4 д.а., особистий внесок: визначено основні фактори, які сприяють або перешкоджають розвитку інноваційних підприємств в Україні – 0,2 д.а.).

2. Лук'янчук О.М., Ткачук Т.М. Сталий соціо-еколого-економічний розвиток регіонів у кризових умовах господарювання. Управління соціально-економічним розвитком країни, регіону, підприємства в умовах кризи (виробнича, будівельна та транспортна галузі): моногр. / за ред. Л.М. Савчук. Дніпро: Видавець Біла К.О., 2019. С 91–104. ISBN 978-617-645-340-6 (0,5 д.а., особистий внесок: визначено пріоритетні напрями механізму сталого соціо-еколого-економічного розвитку регіонів, при розробці алгоритму проведення моніторингу стратегії

сталого соціо-еколого-економічного розвитку регіонів додано до його структурних елементів основні важелі управління та фактори впливу – 0,25 д.а.).

3. Lukianchuk O., Tkachuk T. Transformational processes of the country's economic development. Business Risk in Changing Dynamics of Global. Village 2: Monograph / Edited by Nataliia Marynenko, Pradeep Kumar, Iryna Kramar. Nysa: Publishing Office University of Applied Sciences in Nysa, 2019. С. 53–58. ISBN 978-83-65881-19-9 (0,3 д.а., особистий внесок: досліджено сутність концепції «трансформація» та висвітлено підходи до її формулювання вітчизняними та зарубіжними науковцями – 0,15 д.а.).

Статті у періодичних наукових виданнях, проіндексованих у базах даних Web of Science Core Collection та/або Scopus

4. Goncharenko O., Holiuk O., Liganenko I., Frum O., Kostyrko A., Tkachuk T. Improving Staff Stimulation Systems: Causal-Consequence Approach. *International Journal of Engineering and Advanced Technology (IJEAT)*. Volume-8 Issue-5, June 2019, 891–894. (Scopus). URL: <https://www.ijeat.org/wp-content/uploads/papers/v8i5/E7333068519.pdf> (0,5 д.а., особистий внесок: обґрунтування моделі оцінювання для визначення результативності процесу – 0,1 д.а.).

5. Rodchenko L., Goncharenko O., Koval O., Tarasov I., Nemchenko H., Tkachuk T. Optimization of Innovation Projects According To Criteria of Time and Resource Constraints. *International Journal of Recent Technology and Engineering (IJRTE)*. Volume 8 Issue 3, September 2019, 1431–1434 (Scopus). URL: <https://www.ijrte.org/wp-content/uploads/papers/v8i3/B3706078219.pdf> (0,5 д.а., особистий внесок: розроблено базис методології оптимізації обмежень інноваційних проєктів – 0,1 д.а.).

Статті у фахових виданнях України

6. Лук'янчук О., Ткачук Т. Інноваційна стратегія: сутність, особливості використання, економічний ефект. *Соціально-економічні проблеми і держава*. 2019. Том. 21, №2. С.312–321. URL: <https://sepd.tntu.edu.ua/index.php/en/archive/24/605-2020-02-04-17-26-21> DOI: <https://doi.org/10.33108/sepd2019.02.312> (1,0 д.а., особистий внесок: висвітлено підходи до формулювання визначення вітчизняними та зарубіжними науковцями понять «інновація», «інноваційний розвиток», «інноваційна стратегія», сформульовано визначення поняття «інноваційна стратегія розвитку підприємства» – 0,5 д.а.).

7. Makoveieva O., Tkachuk T. Organizational-economic and motivational aspects of corporate management. *Актуальні проблеми державного управління. Збірник наукових праць ОРІДУ*. В. №4 (80). 2019. с. 59–63. URL: http://www.oridu.odessa.ua/9/new_options/pdf/019/Zbirnuk-4-80-2019.pdf DOI: <https://doi.org/10.35432/1993-8330appa4802019194106> (0,5 д.а., особистий внесок: побудовано та обґрунтовано модель ефективного корпоративного управління – 0,3 д.а.).

8. Бельтюков Є. А., Ткачук Т. М. Теоретичні основи формування стратегії інноваційного розвитку промислового підприємства. *Вісник Хмельницького національного університету. Економічні науки*. №4, Том1, 2020. С. 36–40. URL: <http://journals.khnu.km.ua/vestnik/wp-content/uploads/2021/01/8-19.pdf> DOI: 10.31891/2307-5740-2020-284-4-6 (0,5 д.а., особистий внесок: проведено систематизацію груп класифікації стратегій промислового підприємства – 0,3 д.а.).

9. Некрасова Л. А., Ткачук Т. М. Діагностика чинників зовнішнього та внутрішнього середовища інноваційного розвитку промислового підприємства. *Економіка та суспільство*. 2026. Випуск №84. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/7599/7569> DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2026-84-23> (1,0 д.а., особистий внесок: визначено взаємозв'язок внутрішніх і зовнішніх чинників інноваційного розвитку промислового підприємства, побудовано теплові карти стандартизованих складових індексів ВІІ, ЕІС, ГІІ, сформовано структурно-аналітичну модель внутрішнього середовища – 0,5 д.а.).

10. Ткачук Т. М. Концептуальний механізм формування стратегічних цілей інноваційного розвитку промислового підприємства в межах стратегічної екосистеми.

Інвестиції: практика та досвід. 2026. №6. С. 302-307. URL: <https://www.nayka.com.ua/index.php/investplan/article/view/9475> DOI: <https://doi.org/10.32702/2306-6814.2026.6.302> (1,0 д.а).

Опубліковані праці апробаційного характеру

11. Лук'янчук О. М., Ткачук Т. М. Сучасні стратегії інноваційного розвитку підприємства. *Сучасні управлінські та соціально-економічні аспекти розвитку держави, регіонів та суб'єктів господарювання в умовах трансформації публічного управління*: Матеріали міжнародної науково-практичної конференції. 7 листопада 2018, Україна, м. Одеса. С. 76–77. (0,1 д.а., особистий внесок: сформульовано критерії вибору сучасних стратегій інноваційного розвитку підприємства – 0,05 д.а.).

12. Ткачук Т. М. Характерні особливості формування стратегії розвитку підприємства. *Актуальні проблеми теорії та практики менеджменту*: Матеріали VIII міжнародної науково-практичної конференції 28 травня 2019, м. Одеса. Одеса: ОНПУ, 2019. С. 60-61. (0,1 д.а.).

13. Lukianchuk O., Tkachuk T., Volkova D. Innovation as a key lever for economic development. *Сучасний менеджмент економічних систем в координатах парадигми сталого розвитку*: матеріали I міжнародної науково-практичної конференції. 18 вересня 2019, м. Одеса. С. 185–186. (0,1 д.а., особистий внесок: проведено аналіз чинників – 0,03 д.а.).

14. Лук'янчук О. М., Ткачук Т. М. Концептуальні підходи до сталого розвитку країни. *Сучасний менеджмент економічних систем в координатах парадигми сталого розвитку*: матеріали I міжнародної науково-практичної конференції. 18 вересня 2019, м. Одеса. С.140–142. (0,1 д.а., особистий внесок: виділено концептуальні підходи щодо визначення основ сталого розвитку – 0,05 д.а.).

15. Бельтюков Є., Дискіна А., Ткачук Т. Смарт-інновації як важливий чинник у розвитку суспільства в умовах невизначеності. *Topical Issues of Society Development in the Turbulence Conditions*: Conference Proceedings of the International Scientific Online Conference. May 30, 2020. The School of Economics and Management in Public Administration in Bratislava. Bratislava. С. 278–282. (0,15 д.а., особистий внесок: визначено бар'єри для зростання смарт-інновацій у сучасних умовах невизначеності – 0,05 д.а.).

16. Ткачук Т. М. Типологізація внутрішньої інноваційної спроможності промислових підприємств. *Економіка, управління та право в умовах кризових явищ і глобальних трансформацій*: збірник тез доповідей міжнародної науково-практичної конференції. 19 березня 2026. Черкаси: ЦФЕНД, 2026. С. 22–24. (0,15 д.а.).

8.2 Результати експертизи публікацій. Визначено, що у вищенаведеному списку опублікованих праць здобувача за темою дисертації, її зміст повністю розкрито. Всі наукові результати, які викладено в дисертаційній роботі, отримані автором особисто. З наукових публікацій, які видано в співавторстві, у дисертації використано лише ті положення, що складають індивідуальний внесок здобувача. Загальний обсяг 16 публікацій Ткачук Тетяни Миколаївни складає 6,90 д.а., з яких 3,83 д.а. належать особисто здобувачу.

До переліку наукових публікацій (згідно Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженому Постановою КМУ №44 від 12.01.2022 року, зі змінами), в яких висвітлено наукові результати дисертації здобувача, входять:

публікації № 6, 7, 8, 9, 10 (Категорія Б) зі списку праць здобувача (відповідно до п.8 п.1 як статті у наукових виданнях, включені на дату

опублікування до переліку наукових фахових видань України, п.9 абзац 1 за наявності у них активного ідентифікатора DOI (Digital Object Identifier). Загальний обсяг цих публікацій складає 4,0 д.а., з яких 2,6 д.а. належать особисто здобувачу.

Відтак, *кількість та обсяг праць, а також науковий рівень видань, де вони опубліковані, відповідають вимогам пп. 8-9* діючого «Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії».

9. Апробація результатів дисертаційної роботи

Результати дисертаційної роботи та її основні положення доповідалися на 5 міжнародних науково-практичних конференціях: Міжнародній науково-практичній конференції «Сучасні управлінські та соціально-економічні аспекти розвитку держави, регіонів та суб'єктів господарювання в умовах трансформації публічного управління» (м. Одеса, 2018 р.), VIII Міжнародній науково-практичній конференції «Актуальні проблеми теорії та практики менеджменту» (Одеса, 2019), I Міжнародній науково-практичній конференції «Сучасний менеджмент економічних систем в координатах парадигми сталого розвитку» (м. Одеса, 2019 р.), Міжнародній науковій онлайн-конференції «Актуальні проблеми розвитку суспільства в умовах турбулентності» (м. Братислава, Словаччина, 2020 р.), Міжнародній науково-практичній конференції «Економіка, управління та право в умовах кризових явищ і глобальних трансформацій» (м. Черкаси, 2026 р.).

10. Відповідність дисертаційної роботи вимогам, що передбачено пунктами 6 і 7 «Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії».

В цілому дисертаційна робота є завершеною науковою працею, що відповідає вимогам спеціальності 051 – Економіка галузі знань 05 – Соціальні та поведінкові науки. Вона написана стилістично грамотною науковою українською мовою, що відповідає загальним нормам виконання наукових праць. Стиль її викладання забезпечує легкість і доступність сприйняття.

Здобувачем Ткачук Тетяною Миколаївною дотримано вимоги з академічної доброчесності та не допущено її порушень під час дослідження, що підтверджується протоколом перевірки, який опрацьовано фахівцями випускової кафедри економіки та членами групи забезпечення підготовки доктора філософії по ОНП за спеціальністю 051 – Економіка.

Висновок: За актуальністю, науковою новизною, теоретичним, методичним та практичним значенням, обґрунтованістю одержаних результатів та оформленням дисертаційна робота Ткачук Тетяни Миколаївни на тему «Формування стратегії інноваційного розвитку промислового підприємства»

відповідає вимогам п.6-7 «Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії», затвердженого Постановою КМУ №44 від 12.01.2022 року зі змінами, та рекомендується до захисту на здобуття ступеня доктора філософії у галузі знань 05 – Соціальні та поведінкові науки за спеціальністю 051 – Економіка.

Головуючий на засіданні:
професор кафедри економіки,
д.е.н., проф.

Ірина БАШИНСЬКА

16 квітня 2026 року